

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ НА ОБЛАСТ ПЛЕВЕН

УТВЪРЖДАВАМ!
ИНЖ. МАРТИН МАЧЕВ...../П/.....
Областен управител на област Плевен

ПРОТОКОЛ

ОТ

ЗАСЕДАНИЕ НА ОБЛАСТЕН СЪВЕТ
ПО ПРАВАТА НА ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ
ОБЛАСТ ПЛЕВЕН

Днес, на 18.02.2026 г. от 11.00 часа в Заседателната зала на Областна администрация – Плевен се проведе разширено заседание на Областен съвет по правата на хората с увреждания, определен съгласно Заповед № РД-12-2/28.01.2026 г. на Областен управител на област Плевен, при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Представяне на Проект BG05SFPR002-4.002 „Създаване на Национален компетентностен център за социални иновации и насърчаване на социалните иновации в България – Компонент 1“ от Регионален център за социална икономика и социални иновации – Ловеч;
2. Достъпна архитектурна среда. Интегрирана мобилна услуга за подкрепа в домашна среда. Необходимост от по-широк обхват на специализирани услуги за деца и младежи с увреждания. Интеграция на лица с интелектуални затруднения. Възможности за осъществяване на адаптиран спорт за хората с увреждания;
3. Междуинституционален механизъм за осигуряване на работна сила за превенция и предотвратяване на последствията от природни бедствия, предвиждащ координирано взаимодействие между институции на национално, областно и общинско ниво.
4. Други.

Разширеното заседание се проведе с 23 присъстващи:

№	ИМЕ	ДЛЪЖНОСТ/ИНСТИТУЦИЯ
1	Мартин Мачев	областен управител на област Плевен
2	Павлин Фильовски	зам. областен управител на област Плевен
3	Пламен Топалски	директор на дирекция АКРРДС
4	Анита Григорова	главен експерт в дирекция АКРРДС
5	Русалин Русалинов	представител на КРИБ - Плевен
6	Биляна Иванова	координатор БАНМЗ
7	Маргарита Иванова	организатор БАНМЗ
8	Теодор Ставрев	зам.-кмет – Община Ч. Бряг
9	Десислава Белчева	нач. Отдел ХД - Община Ч. Бряг
10	Лидия Йотова	ст. експерт - Община Ч. Бряг
11	Владимир Дюлгерев	зам.-кмет – Община Гулянци
12	Цветослава Драгомирова	нач. Отдел ОЗСД - Община Гулянци
13	Силвия Йорданова	ст. експерт - Община Левски
14	Поля Иванова	председател БАЛИЗ - Плевен
15	д-р Вяра Николова	Представител на ХУ - Никопол
16	Светлана Георгиева	директор РДСП - Плевен
17	Габриела Ованесян	директор ЦСРИДУ - Плевен
18	Никол Калчева	рехабилитатор ЦСРИДУ - Плевен
19	Виктор Стойчев	ръководител МТСП РУСИСИ - Ловеч
20	Градимир Пенков	експерт МТСП РУСИСИ - Ловеч
21	Десислава Минкова	експерт МТСП РУСИСИ - Ловеч
22	Ивайло Николов	зам.-кмет – Община Долни Дъбник
23	Анита Савчева	директор Дирекция ЕИХДГР Община Д. Митрополия

Инж. Мартин Мачев – Областен управител на област Плевен, приветства присъстващите с „Добре дошли“ и открива заседанието.

Точка 1.

Беше дадена думата на г-н Виктор Стойчев – ръководител на Регионален център за социална икономика и социални иновации - Ловеч.

Г-н Виктор Стойчев - ръководител МТСП РУСИСИ – Ловеч, очерта рамката на това, което ще бъде подготвено в РЦСИСИ – Ловеч и ще бъде достъпно за кандидатстване по проекта.

Представителите на НПО, бизнеса, социална услуга, общини и държавни органи, ежедневно се сблъскват с най-различни проблеми, обикновено свързани с хората от уязвимите групи. В този опит за решаване и преодоляване на проблемите, често се осъществяват иновации – т.е. търси се решение, което за конкретния момент, за конкретната ситуация е най-правилно и най-важно. Тази иновация в повечето случаи не се осъзнава като такава. Необходимо е да бъде развита и популяризирана, за да може други хора, които не успяват да намерят решение, да се възползват от нея. Предвижда се компетентностният център да действа в следната посока – да намери социалните иновации и социалните иноватори, за да може да си популяризират дейността, да им се даде подкрепа от държавата чрез финансиране на иновацията и в крайна сметка да се постигне по-голям мащаб. Целта на проекта е да валидира, координира, подпомага и насочва развитието на социалните иновации със съдействието на хората от реалния бизнес, на неправителствения сектор и с подкрепата на държавните институции за постигане на максимален ефект. Проектът предвижда създаването на механизъм, по който макар и формално да се прецени дадена идея, доколко е иновативна, приложима и какъв икономически ефект има. Най-важният показател при преценката на социалната иновация е постигнатия социален ефект и в много по-малка степен е значимостта на икономическия ефект. Чрез регионалните центрове иновациите ще достигат до цялата

страна. Бюджета е около 3,5 млн. евро. Проекта ще бъде изпълняван в следващите 33 месеца, т.е. близо 3 години. Дейностите, които ще бъдат развити са: разработване методиката за оценка на социални иновации и подпомагане видимостта на социалните иновации. Идеята е в края на 2028 год. да е налице една общност от социални иноватори, които си помагат под формата на една социална мрежа и преодоляват проблемите си заедно.

Г-н Градимир Пенков - експерт МТСП РУСИСИ – Ловеч, предостави следните дефиниции:

„Социална иновация“ означава дейност, която е социална както с оглед на целите, така и на средствата си. По-конкретно това е дейност, която се отнася до развиването и прилагането на нови идеи относно продукти, услуги, практики и модели. Едновременно с това тази дейност отговаря на социални нужди и създава нови социални взаимоотношения или сътрудничества между публичните субекти, гражданското общество или частни организации, като по този начин се създават ползи за обществото и се увеличава способността му за действие.

„Социално експериментиране“ означава интервенция в областта на политиките, която има за цел да предложи иновативен отговор на социални нужди. Прилага се в малък мащаб и при условия, даващи възможност за измерване на нейното въздействие, преди да бъде приложена в друг контекст, включително географски или секторен, или се прилага в по-широк мащаб, ако резултатите се окажат положителни.

Социалните иновации имат за цел да се подобрят условията на живот чрез подобряване условията на труд, образование, развитието на общностите или здравеопазването. Също чрез справянето на критични проблеми като бедност и дискриминация.

Г-жа Десислава Минкова - експерт МТСП РУСИСИ – Ловеч, представи кратък отчет за дейността. Беше изказано задоволство, че резултатът от работата по предходния проект „Развитие на социалната икономика“, е достигането на фирми, които са се припознали и регистрирали като социални предприятия и техният брой е нараснал от 20-30 до над 200. Дългоочакваната програма за „Насърчаване на икономиката на местно и регионално ниво“ с бюджет от 27 млн. има за цел много предприятия да се възползват от заетост и обучение на лицата, които работят. Работата със социалните предприятия продължава, като вече се надгражда и развитието на социалните иновации.

Точка 2

Г-жа Анита Григорова - главен експерт в дирекция АКРРДС, благодари на общинските координатори по правата на хора с увреждания за старателно изготвените доклади и повдигна въпроси, по които има значителен интерес, включително достъпността на средата.

С оглед на недопускане на пряка дискриминация беше напоменено, че хората с увреждания имат право на равен достъп до всички удобства и услуги за обществено обслужване в урбанизираните територии. Достъпът се осъществява чрез идентифициране и премахване на всякакви пречки и прегради пред достъпността, които се отнасят до сгради и съоръжения за обществено обслужване съгл. чл. 53 на Закона за хората с увреждания

Бяха прочетени следните текстове от чл. 30 на **КОНВЕНЦИЯТА** на ООН:

Държавите - страни по настоящата конвенция, признават правото на хората с увреждания да участват равноправно с всички останали в културния живот, като предприемат подходящи мерки, за да гарантират, че хората с увреждания:

- Имат достъп до културни представления или услуги, като например театри, музеи, кина, библиотеки и туристически услуги, както и доколкото е възможно, с достъп до паметници и обекти от национално културно значение.

- С оглед предоставянето на възможност на хора с увреждания да участват равноправно с всички останали в развлекателни и спортно-възстановителни дейности държавите - страни по конвенцията, предприемат подходящи мерки:

- за насърчаване и подпомагане на участието, в най-пълната възможна степен, на хора с увреждания в обичайни спортни дейности на всички равнища;

- за осигуряване възможност за хората с увреждания да организират, развиват и участват в развлекателни и спортно-възстановителни дейности, специално пригодени за хора с

увреждания, като за целта насърчават предоставянето на такива хора равноправно с всички останали на подходящо обучение, тренировка и ресурси;

- за осигуряване за хора с увреждания на достъп до съоръжения и обекти за спорт, отдих и прекарване на свободното време.

На следващо място, бе поставен въпроса, свързан с нарастващата необходимост от подкрепа на хората с увреждания в условията на ограничени човешки, финансови и времеви ресурси, и възможността динамичните им потребности да бъдат посрещнати чрез предоставяне на **интегрирана мобилна услуга за подкрепа в домашна среда**, тъй като според чл. 17, ал. 4 на Закона за социалните услуги всички социални услуги могат да се предоставят и мобилно, когато това не противоречи на стандартите за качество, определени в Наредбата за качеството на социалните услуги, и когато за предоставянето им не се изисква създаване на специализирана среда.

Беше припомнено, че съгл. чл. 59 от ЗХУ, Министерството на младежта и спорта в сътрудничество с общините и спортните организации създават условия за социално приобщаване на хората с увреждания чрез: популяризиране на ползите от физическа активност и практикуването на спорт от хора с увреждания; осигуряване на възможност за адаптирана физическа активност, практикуване на спорт и участие в спортни прояви и състезания на хора с увреждания, в т. ч. деца и ученици; подпомагане на подготовката и участието на спортисти с увреждания в спортни състезания.

Г-жа Биляна Иванова – представител на БАНМЗ, сподели, че невромускулното заболяване стартира в детска възраст. Децата с това заболяване са с физически дефицит, но са интелектуално съхранени. Доколкото могат, те посещават масови училища, но изпитват затруднения с достъпността и престоят в тях. Г-жа Иванова апелира за индивидуален подход към тях, за да не се чувстват дискриминирани в училище и сподели за затрудненията, които изпитва при достъп до салоните за обслужване на граждани в Дирекция „Социално подпомагане, НОИ, НАП и Дирекция „Бюро по труда“ – в такива ситуации се свързва със служител на съответната институция и той излиза навън. Срещата се осъществява пред сградата. Във връзка с изграждането на плувен басейн, бе споделена надеждата, че същия ще бъде оборудван с рампа и лифтер, които са така необходими за хората с увреждания.

Г-жа Иванова изказа сърдечна благодарност за осигурената достъпност до Исторически музей и зала „Балканстрой“.

Г-жа Поля Иванова - председател на Сдружение БАЛИЗ – Плевен внесе следното писмено предложение за включване в Дневния ред:

- Социални услуги и рехабилитация: Необходимост от по-широк обхват на специализирани услуги за деца и младежи с увреждания. Съществува проблема за младежите навършили 18 г. възраст – напускат образователната система и услугите за деца. В повечето случаи остават в къщи и се получава регрес. Дневният център за пълнолетни и ЦСРИ-почасова услуга – са с ограничен капацитет и не отговарят на съществуващите нужди.

! Дневният център може и да е извън града – има специализиран автобус.

- Клубовете за хора с увреждания – не отговарят на нуждите на ЛИЗ, аутистичния спектър и двигателни проблеми - Тук могат да помогнат родителските сдружения и НПО, стига да има съпричастност от страна на Общинската администрация. / Пример: Сдружение БАЛИЗ – Плевен повече от 5 години не разполага с място/стая за развиване на дейностите си, съхраняване на архива и съответно кандидатстване по проекти./

Никой не взема под внимание нуждите и притесненията на родителите на децата/младежите с увреждания!

- Интеграция на лица с интелектуални затруднения: Необходими са целенасочени проекти за насърчаване на социализацията и защитата на правата на лицата с увреждания. За добрата интеграция на хората с увреждания и толерантността към тях, проблема е в незнанието и притеснението на човек в „норма“ да се държи и комуникира при среща с ЛИЗ или други увреждания.

- Липсата на места за адаптиран спорт за ХУ.

Г-жа Никол Калчева – магистър по адаптирана физическа активност и спорт, отбеляза, че в гр. Плевен липсва целенасочена структура или организация, която да предлага

адаптиран спорт за хората с увреждания и лица със специфични потребности. Беше пояснено, че адаптираната физическа активност представлява спорт, приспособен към възможностите и потребностите на конкретен човек, даваща възможност на хората с увреждания не просто да се движат, а да развиват своите умения, да повишават своята самостоятелност и да бъдат активна част от обществото. Важен акцент е необходимостта от стартиране на такава физическа активност още в ранна детска възраст, и осъществяването на такава активност през целия живот, с цел стимулиране не само двигателните, но и когнитивните и социалните функции.

Г-жа Калчева сподели идеята си за създаването на клуб за адаптиран спорт в община Плевен, който да обхваща хора с увреждания от различни възрастови групи в условията на сътрудничество между Общината, училищата, спортните клубове, рехабилитационните центрове. Предложението е свързано с поэтапно изграждане на устойчива система, като началото да бъде поставено например с една група деца със специални образователни потребности или група възрастни хора с двигателни затруднения.

Г-жа Габриела Ованесян - директор ЦСРИДУ – Плевен, допълни понятието „достъпност“ включвайки уточнението, че специалистите, предоставящи социални услуги, следва да имат възможност да достигнат до потребителите – деца и възрастни. Услугата социална рехабилитация и интеграция, която е с капацитет 50 деца не разполага с транспортно средство. За да могат да ползват услугата деца от малките населени места, те трябва да дойдат до гр. Плевен. Детето посещава ЦСРИДУ 2-3 пъти, но с настъпване на зимния период родителя остава с детето вкъщи, защото има нерешени проблеми с транспорта – няма редовни автобусни линии. От друга страна разходите за междуградски транспорт са непосилни за някои родители на дете с увреждане и поради липса на средства децата не могат да се възползват от социалната услуга. В много случаи социалната услуга се прекратява между третия и шестия месец поради липса на транспорт, а не поради липса на желаещи. Когато една услуга е мобилна специалистът може да отиде в отдалеченото населено място. Има възможност кметовете на малките населени места да предоставят помещение от читалище или здравна служба, и социалната услуга да бъде предоставяна там. Към настоящия момент, от услугите се възползват най-вече гражданите, живеещи в град Плевен. Единствената услуга, разпространена в малките населени места е личен асистент. Само в общинските градове има социални услуги, докато много деца, с множество увреждания остават затворени в малките населени места.

Г-жа Ованесян се изказа и в подкрепа на апела на г-жа Иванова – председател на Сдружение БАЛИЗ. Изрази съжаление, че децата, които са в листата за чакащи за дневен център за възрастни с увреждания са същите деца, които излизат от листата на ЦСРИДУ. По този начин 10-15 годишен труд, инвестиран в деца, които след това остават затворени вкъщи, деградира за 2-3 години и връща назад. След това се наблюдават родители, които са в кризи и деца, които са в кризи.

Г-н Мартин Мачев изрази готовност за пълна подкрепа по поставените въпроси.

Г-жа Поля Иванова - председател на Сдружение БАЛИЗ – Плевен сподели мнение, че гр. Плевен е един от градовете с най-добре развити социални услуги за деца. След навършване на 18 години обаче, децата остават вкъщи, тъй като Дневния център за пълнолетни лица с увреждания работи свръх капацитета си. Много родители не са подали заявление за социалната услуга, обезсърчени от твърде дългата листа на чакащите. Оставайки вкъщи, състоянието на младежите с интелектуални затруднения, с психични заболявания се обостря и те стават агресивни. Нещата излизат извън контрол в много случаи. Бе изразено съжаление, че много малко родители остават заедно, когато в семейството има дете с увреждане. Около 90% от децата с увреждане остават с по един родител и това обикновено е майката. Споделени бяха случаи за разрушаване на обзавеждането в жилището, за майки, които са бити от децата си, когато са в криза и то не само веднъж в годината, а почти ежеседмично. При такива кризи родителя живее в постоянен страх. Тази информация бе споделена, за да се подчертае спешната необходимост от осигуряване на помещение, което да функционира като дневен център за пълнолетни лица с увреждания, който би дал възможността от няколко часа на родителите да отдъхнат и самите младежи да се почувстват по-добре, тъй като практиката показва, че когато са в група и правят заедно нещата, младежите са по-спокойни. Въпреки

липсата на помещение (повече от 5 години) в което да се осъществяват събирания, някои заведения за хранене, са показали изключителна толерантност и са приемали младежите с увреждания, като по този начин са реализирани над 32 дейности. Г-жа Иванова апелира за помещение за дневен център, което може да бъде извън града, в близките населени места, поради съществуващата възможност, младежите с увреждания да бъдат извозвани до съответното място с автобуса на дневния център.

На следващо място се подчерта, че клубовете за хора с увреждания са по-скоро клубове на хора с придобити увреждания и не отговарят на нуждите на лицата с интелектуални затруднения, лицата от аутистичния спектър и хората с двигателни проблеми.

Г-н Мачев, Г-н Пламен Топалски и г-жа Поля Иванова обсъдиха възможност за осигуряване на необходимото за Дневен център помещение.

Г-жа Вяра Николова представи дейността си в областта на хора с увреждания – психични заболявания и сподели, че социалната услуга, която представлява се сблъсква основно със стигмата (силно обществено неодобрение, позорен етикет или петно, които маркират индивид или група поради определени характеристики, поведение или здраве). Изрази съжаление, че в област Плевен дома за възрастни хора с психични разстройства е единствения център за работа с такова увреждане.

Г-н Пламен Топалски 9 - директор на дирекция АКРРДС, направи кратко разяснение по точка 3 от Дневния ред - Междуинституционалния механизъм за осигуряване на работна сила.

След изчерпване на Дневния ред, г-н Мачев благодари за вниманието на всички присъстващи и закри заседанието с пожелание за бъдещо ползотворно сътрудничество.

Изготвил:/П/.....

Секретар ОСПХУ

Анита Григорова – гл. експерт в Дирекция АКРРДС